

สรุปบทเรียนจากการพัฒนาความรู้

หลักสูตร

STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

จัดทำโดย อุบลลักษณ์ เทียมทัด

๑ นิยามทุจริต

องค์การสหประชาชาติ คอรัปชัน คือ ไม่ใช่แค่พฤติกรรมแต่เป็นปรากฏการณ์ (phenomenon)

องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International -TI) คอรัปชัน คือ การใช้อำนาจที่ได้รับ ความไว้วางใจในทางที่ผิด (abuse of entrusted power) เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งเหนือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

สรุปค่านิยาม

- ไม่มีขอบเขตนิยามที่เป็นมาตรฐานเหมือนกันในระดับสากล แต่มีความเหมือนกันตรงที่ ถือว่าเป็นการกระทำผิดอย่างหนึ่ง
- เกี่ยวข้องกับการใช้หน้าที่และอำนาจ หรือกระทำโดยผู้มีหน้าที่และอำนาจ
- เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม ที่แสดงความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม และเป็นปัญหาสังคม
- เกิดขึ้นได้ทั้งภาครัฐและเอกชน
- ผลประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สิน ตำแหน่ง หน้าที่ ความรักดี การอุปถัมภ์ ความพอใจหรืออื่น ๆ ก็ได้
- มักเป็นพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน ซ่อนเร้น ปิดบัง ปิดป้อง ที่ตรวจสอบหรือพิสูจน์ได้ยาก

สาเหตุของการทุจริต (โดยอาจารย์ Prof.Robert Klitgaard ศาสตราจารย์ด้านเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัย Claremont Graduate University (CGU) ประเทศสหรัฐอเมริกา)

“สมการคอร์รัปชัน” แนวคิดที่สร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงบ่อยครั้งในทางรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน่วยงานภาครัฐ และองค์การระหว่างประเทศ คือ

Corruption Model $C=M+D - A$

Corruption Model $C=Monopoly + Discretion - Accountability$

Monopoly คือ การผูกขาด (การผลิต การให้บริการ หรือการกำหนดราคา)

Discretion คือ การใช้ดุลพินิจ (การตัดสินใจ)

Accountability คือ ความรับผิดชอบ (การมีผู้รับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้)

“การทุจริต = การผูกขาด + ดุลพินิจ – การบังคับใช้กฎหมายและการตรวจสอบ

ในมุมมองเชิงเศรษฐศาสตร์ Klitgaard ได้กล่าวไว้ว่าประเทศไทยมีข้อได้เปรียบหลายอย่างเหนือกว่าประเทศอื่น ๆ ที่ทำให้นักลงทุนอยากจะเดินทางมาลงทุน รวมทั้งการเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย อาทิ ทางภูมิศาสตร์อยู่ตรงกลางล้อมรอบด้วยหลายประเทศในกลุ่มอาเซียน และยังอยู่ใกล้กับประเทศที่มีอิทธิพลของโลก คือ จีนและอินเดียและยังมีบริเวณที่ติดกับทะเลออกสู่อ่าวไทย ความมีอัธยาศัยอันดีของคนไทย และยังมีมาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมและคุ้มครองนักลงทุนที่ดีพอสมควร

Kittgaard เชื่อว่าทุจริตของประเทศไทยไม่ใช่ทุจริตที่เกิดจากปัญหาทางวัฒนธรรมหรือธรรมเนียมประเพณี แต่เป็น **ปัญหาเชิงระบบ** ที่จำเป็นต้องอาศัยแนวทางใหม่มาใช้แก้ไขการทุจริต “รัฐบาลจำเป็นต้องจริงจังกับการแก้ไขปัญหาทุจริตให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น”

ต้นทุน ของการทุจริตในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์ คือ ผู้ที่จะกระทำการทุจริต จะตัดสินใจก็ต่อเมื่อ “ผลตอบแทนที่ได้ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามนั้นมากกว่าต้นทุนที่ต้องจ่ายไป” เช่นต้นทุนการถูกจับ (Cost of Caught) และต้นทุนการถูกดำเนินคดี (Cost of Prosecution)

๒ สถานการณ์ทุจริต

การทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง

1. ไม่ระบุเหตุผลความจำเป็น
2. มีลักษณะแบ่งซื้อแบ่งจ้าง
3. จัดซื้อเกินราคามาตรฐานครุภัณฑ์
4. จัดซื้อก่อนขออนุมัติ
5. ไม่เผยแพร่ประกาศสอบราคา
6. ไม่ส่งประกาศเผยแพร่ไปยังผู้ประกอบการโดยตรง
7. ไม่ประกาศรายละเอียดข้อมูลราคากลาง
8. การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้แต่งตั้งผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณราคาร่วมเป็นกรรมการ
9. การคำนวณราคาไม่ได้มีการถอดแบบจริง
10. กำหนดราคาวัสดุก่อสร้างไม่เป็นไปตามประกาศสำนักงานพาณิชย์จังหวัด
11. ไม่คิดคำนวณราคากลางในพื้นที่หรือท้องที่
12. ไม่ควบคุมงาน ไม่ตรวจวัดปริมาณงานจริง
13. ตรวจรับงานจ้างทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการ
14. ประกาศพื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน โดยที่ไม่ได้เกิดภัยพิบัติจริง
15. ไม่ขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่สาธารณะที่ป่าไม้ หรือลำน้ำ

๓ มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย

พระราชบัญญัติ

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561
- พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ประมวลกฎหมายอาญา

ข้อบังคับ/ประมวลจริยธรรม

- ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการ
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

แผนระดับชาติ

- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (21) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 - 2580)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)
- แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)

หน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- คณะกรรมการ ป.ป.ช.
- คณะกรรมการ ป.ป.ท.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงาน ก.พ.
- ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

ได้บัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนี้

การปราบปรามการทุจริต

1. ได้สวนกรณีกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ว่าร้ายวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่/ใช้อำนาจขัดรัฐธรรมนูญ กฎหมายหรือฝ่าฝืน/ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
2. ได้สวนกรณีกล่าวหาเจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศว่าร้ายวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
3. ได้สวนกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด กระทำการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
4. ได้สวนกรณีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 หรือที่เรียกว่า กฎหมายฮั้ว
5. มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้แจ้งเบาะแส รวมถึงคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว
6. การกันพยานโดยไม่ดำเนินคดีทั้งอาญาหรือวินัย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

การป้องกันการทุจริต

1. เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ในการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ การจัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อจัดการทุจริต และเสนอแนะปรับปรุงกฎหมายที่มีช่องโหว่ทุจริต
2. ส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ ให้ความรู้ต่อต้าน ชี้อะเบศ โดยได้รับความคุ้มครอง
3. กำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคลในการป้องกันการให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐ
4. จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อสนับสนุนประชาชนในการตรวจสอบอำนาจรัฐ สนับสนุนภาคเอกชนในการรณรงค์ป้องกันการทุจริต และเป็นค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองช่วยเหลือผู้กล่าวหา และเงินรางวัล ผู้ชี้ข้อเบาะแส

การตรวจสอบทรัพย์สิน

1. กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง เป็นต้น ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส (รวมถึงที่อยู่กินฉันสามีภรรยา) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และทรัพย์สินที่มอบหมายให้ผู้อื่นครอบครองหรือดูแลไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
2. การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ส.ส. ส.ว. และบุคคลตามมาตรา 102 (2) (3) (7) และ (9) ให้ประชาชนทราบเพื่อมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551

- ได้บัญญัติเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตโดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
 1. เสนอนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี
 2. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
 3. เสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 4. ใ้สวนข้อเท็จจริงและข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 5. ใ้สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการ เพื่อฟ้องคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 6. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบด้วย
 7. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย
 8. ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551

- การดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริต

ตามมาตรา 40 กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริต และเป็นกรณีมีมูลความผิดทางวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวนั้น เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก
- การดำเนินการทางอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริต

ตามมาตรา 45 กำหนดว่า กรณีที่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 40 เป็นความผิดทางอาญาด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องพร้อมสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป
- การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียกทรัพย์สินที่ได้จากการทุจริตของเจ้าหน้าที่คืนให้กับรัฐ
- การดำเนินการป้องกันการทุจริต

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

ได้บัญญัติเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบไว้ในหมวด 6 วินัยและการรักษาวินัย

- โดยมาตรา 85 กำหนดไว้ว่า การกระทำความผิดวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต **“เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง”**
- การดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดอายุความไว้ ดังนั้น หากพบว่าข้าราชการพลเรือนกระทำความผิดวินัยตามมาตรา 85 ดังกล่าว ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่กระทำความผิดดังกล่าวได้ เว้นแต่ผู้นั้นพ้นจากการเป็นข้าราชการพลเรือนไปแล้ว แต่ไม่ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน 180 วันนับแต่วันที่ออกจากราชการ

ประมวลกฎหมายอาญา

- ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น
- ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใดเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการ
- ฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมาย โดยทุจริต แนะนำ หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้มีการละเว้นการลงรายการในบัญชี ลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชีหรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมิต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย
- ฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

ประมวลกฎหมายอาญา

ได้บัญญัติเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ได้แก่

- ฐานเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญาหรือจัดการให้เป็นไปตามกฎหมายอาญา กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ เพื่อจะช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมิให้ต้องโทษ หรือให้รับโทษน้อยลง และถ้าการกระทำหรือไม่กระทำนั้น เป็นการเพื่อจะแก้งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดต้องรับโทษ รับโทษหนักขึ้น หรือต้องถูกบังคับตามวิธีการเพื่อความปลอดภัย
- ฐานเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่
- ฐานเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น

ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 หมวด 5 มาตรา 78 ได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาจรรยาข้าราชการตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
2. ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
3. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
4. การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
5. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

1. ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม
2. ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้
3. ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
4. ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม
5. ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา
6. ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
7. ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
8. ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด
9. ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
10. ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี 2561 - 2565	ปี 2566-2570	ปี 2571 – 2575	ปี 2576 - 2580
ประเทศไทย ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ	ดัชนีการรับรู้ การทุจริต ของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)	อยู่ในอันดับ 1 ใน 54 และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 50 คะแนน	อยู่ในอันดับ 1 ใน 43 และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 57 คะแนน	อยู่ในอันดับ 1 ใน 32 และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 62 คะแนน	อยู่ในอันดับ 1 ใน 20 และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 73 คะแนน

แผนย่อย ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการปลูกฝังวิถีคิดในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนเพื่อปฏิรูป “คนรุ่นใหม่” ให้มีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อสร้างพลังร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไปในอนาคต และการปรับ “ระบบ” โดยการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน เท่าทันพลวัตของการทุจริต ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบ แจ้งข้อมูล และชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ

2 การปราบปรามการทุจริต

มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกระบวนการและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในด้านการดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เนียบขาด เป็นธรรม และการพัฒนาปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปราบปรามการทุจริตให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ

55

เป้าหมายและตัวชี้วัด

แผนย่อย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
			ปี 2561 - 2565	ปี 2566-2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	1 ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	1.1 ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80
		1.2 ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80
		1.3 ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	ร้อยละ 80 (85 คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ 100 (85 คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ 80 (90 คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ 100 (90 คะแนนขึ้นไป)
	2 คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง	2.1 จำนวนคดีทุจริตในภาพรวม	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 70	ลดลงร้อยละ 80
		2.2 จำนวนคดีทุจริตรายหน่วยงาน (1) จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลเรื่องวินัย (ทุจริต)	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 70	ลดลงร้อยละ 80
		(2) จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลว่ากระทำการทุจริต	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 70	ลดลงร้อยละ 80
		2.3 จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ลดลงร้อยละ 25	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 80	ลดลงร้อยละ 90
การปราบปรามการทุจริต	3 การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็วเป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ	3.1 กระบวนการดำเนินคดีทุจริตที่จำเป็นต้องขอขยายระยะเวลาเกินกว่ากรอบเวลาปกติที่กฎหมายกำหนด	ไม่เกินร้อยละ 25	ไม่เกินร้อยละ 20	ไม่เกินร้อยละ 15	ไม่เกินร้อยละ 10
		3.2 จำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานได้เสนอคดีทุจริตถูกฟ้องกลับ	ไม่เกินร้อยละ 4 ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง	ไม่เกินร้อยละ 3 ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง	ไม่เกินร้อยละ 2 ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง	ไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง

๔ สาระสำคัญของกฎหมาย ป.ป.ช.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2561

มีผลบังคับใช้วันที่ 22 กรกฎาคม 2561

มีทั้งสิ้น 11 หมวด 200 มาตรา

กำหนดหน้าที่และอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งมีกลไก กระบวนการ ดำเนินการสำคัญหลายประการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมากยิ่งขึ้น

1

การปราบปรามการทุจริต

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

1. ใต้สวนกรณีกล่าวหา

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

- ร่ำรวยผิดปกติ
- ทุจริตต่อหน้าที่
- จงในปฏิบัติหน้าที่/ใช้อำนาจขัดรัฐธรรมนูญ/กฎหมาย หรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

2. ใต้สวนกรณีกล่าวหา

เจ้าหน้าที่ของรัฐ
เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ
เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ

- ร่ำรวยผิดปกติ
- ทุจริตต่อหน้าที่
- ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

3. ได้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือมีกฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

3.1 สอบสวนทางลับ กรณีความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา 144 วรรคสี่ ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่ามี การดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เช่น กรณี ส.ส. แปรญัตติเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี กรณี ส.ส./ส.ว./คณะกรรมการธิการเสนอ/แปรญัตติ/กระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้ ส.ส./ส.ว./กรรมการธิการ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมมีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่าย เป็นต้น

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

3. ได้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือมีกฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

3.2 ได้สวนกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด กระทำการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา 126, 127, 128 ได้แก่ เป็นคู่สัญญา/มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าพนักงานของรัฐไม่ว่าโดยตรง/โดยอ้อม ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี, การรับทรัพย์สิน/ประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากที่สามารถรับได้ตามกฎหมาย/การรับที่ไม่ได้เป็นไปตามธรรมจรรยาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เป็นต้น

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

3. ใต้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่น ที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือมีกฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

3.3 การใต้สวนกรณีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 หรือที่เรียกว่า “กฎหมายฮั้ว”

3.4 พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 25, 26 กำหนดให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

1. กำหนดให้

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ

2. ตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบ

ทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าว

ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

บัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ให้ยื่นของตนเอง คู่สมรส (รวมถึงที่อยู่กินฉันสามีภรรยา) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และทรัพย์สินที่มอบหมายให้ผู้อื่นครอบครองหรือดูแล ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา หรือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 42 มาตรา 103 และมาตรา 158

สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา หรือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 42 มาตรา 103 และมาตรา 158 นั้น มาตรา 130 กำหนดให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งไม่ใช่บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีได้เงินเดือนและตำแหน่งประจำ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งดำรงตำแหน่งหลายตำแหน่ง ให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินสำหรับตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำเพียงตำแหน่งเดียว

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา หรือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 42 มาตรา 103 และมาตรา 158

บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาไว้ที่หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่ และให้ถือเป็นความลับในราชการที่จะเปิดเผยมิได้ เว้นแต่จะส่งมอบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอ หรือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา 103 หรือเมื่อมีกรณีที่จะต้องดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐย้ายไปสังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใหม่ ให้หน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เดิม ส่งมอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไปสังกัดใหม่ ทั้งนี้ ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นพ้นจากหน่วยงานของรัฐนั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา หรือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 42 มาตรา 103 และมาตรา 158

ระยะเวลาการยื่น แบบรายการ หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นและการเก็บรักษาบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องคำนึงถึงการตรวจสอบได้ ความสะดวกและไม่สร้างภาระจนเกินจำเป็น ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะยกเว้นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จ้างมาเป็นการชั่วคราว หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบางประเภท ให้ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งก็ได้

ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งและวรรคหก

นอกจากนี้ มาตรา 200 กำหนดว่า ในวาระเริ่มแรก เพื่อมิให้เกิดภาระเกินสมควรในการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 130 จะกำหนดการเริ่มใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละระดับ หรือแต่ละประเภทแตกต่างกันตามที่เห็นสมควรก็ได้

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

1. เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ ตามมาตรา 32

ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกัน/ปราบปรามการทุจริต

จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริต/ประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

- ถ้าองค์กรนั้นไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาอุปสรรคให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายใน 90 วัน

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

2. คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแจ้งหน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรี กรณีมีเหตุที่จะนำไปสู่การทุจริต พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ตามมาตรา 35 รวมทั้งสำนักงาน ป.ป.ช. สามารถเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานของรัฐ หรือภาคเอกชน เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามมาตรา 142 (6)

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

3. กำหนดมาตรการและกลไกที่จำเป็นในเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรา 33

(1) การส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการ **รณรงค์** **ให้** **ความรู้** **ต่อต้าน** หรือ **ชี้เบาะแส** โดยได้รับความคุ้มครอง

รวมทั้งจัดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูล เบาะแส พยานหลักฐานที่ง่าย สะดวก ไม่มี ความยุ่งยาก และไม่ก่อผลร้ายกับผู้แจ้ง ตลอดจนดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต เสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

(2) ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไกการแจ้งเตือน กรณีพบว่ามีพฤติการณ์ที่สื่อว่ามีการทุจริตในหน่วยงานของตน

3 การป้องกันการทุจริต

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(3) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริต รวมถึงค่านิยมที่เน้นการพึ่งพากระบบอุปถัมภ์ในสังคม เพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง

(4) รับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ การดำเนินการตาม (1) (2) (3) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และร่วมมือดำเนินการ

3 การป้องกันการทุจริต

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

4. จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา 162 เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และสนับสนุนภาคเอกชนในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ในการป้องกันการทุจริต รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือและค่าทดแทนผู้กล่าวหา ฯลฯ ตามมาตรา 131 และเงินรางวัลตามมาตรา 137 ตลอดจนใช้ในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของบุคลากร ป.ป.ช. ตามมาตรา 41 และค่าใช้จ่ายอื่นที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๕ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ Conflict of Interests

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือที่เรียกว่า **Conflict of Interests** นั้นก็มี

ลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี หลักคุณธรรมจริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ควรจะกระทำ แต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละสังคม อาจเห็นว่าเรื่องใดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมแตกต่างกันไป หรือเมื่อเห็นว่าเป็นการขัดกันแล้วยังอาจมีระดับของความหนักเบาแตกต่างกัน อาจเห็นแตกต่างกันว่าเรื่องใดกระทำได้กระทำไม่ได้ แตกต่างกันไปอีก และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบางเรื่องบางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไร เป็นเรื่องเล็กน้อย หรืออาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ ต้องถูกประณาม ตำหนิ ตีฉนินทา ว่ากล่าว ฯลฯ แตกต่างกันตามสภาพของสังคม

ความหมาย

ประโยชน์ส่วนตน (Private Interests)

“

การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้าการลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น

”

ความหมาย

ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests)

“

การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อื่นเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวม ที่เป็นประโยชน์ของรัฐการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่าง ๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชนจะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

”

ความหมาย

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

“

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพล หรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ในการทางเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

”

คิดแบบไหน ? ...ไม่ทุจริต

คิดได้

- คิดก่อนทำ (ก่อนกระทำการทุจริต)
- คิดถึงผลเสียผลกระทบต่อประเทศชาติ (ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประเทศในทุก ๆ ด้าน)
- คิดถึงผู้ได้รับบทลงโทษจากการทุจริต (เอามาเป็นบทเรียน)
- คิดถึงผลเสียผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง (จะต้องอยู่กับความเสี่ยงที่จะถูกร้องเรียน ถูกลงโทษไล่ออกและติดคุก)
- คิดถึงคนรอบข้าง (เสื่อมเสียต่อครอบครัวและวงศ์ตระกูล)
- คิดอย่างมีสติสัมปชัญญะ

คิดดี

- คิดแบบพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่เบียดเบียนประเทศชาติ
- คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ
- คิดตามคุณธรรมว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

คิดเป็น

- คิดแยกเรื่องประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน
- คิดแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่ กับ เรื่องส่วนตัวออกจากกัน
- คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน มาก้าวก่ายกัน
- คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน
- คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน
- คิดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง
- คิดฐานสองและทั้งฐานสิบ

มาตรา 126, 127 และ 128

มาตรา 126 และ 127 เป็นบทบัญญัติเพื่อป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีที่มาจากการที่เจ้าพนักงานของรัฐได้รับมอบอำนาจจากรัฐให้มีอำนาจในการ “อนุมัติ อนุญาต การให้สัมปทาน และลงนามในสัญญาต่าง ๆ รวมถึงอำนาจในการกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี”

จึงบัญญัติกฎหมายในการ “ห้าม” เจ้าพนักงานของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด และรวมถึงคู่สมรส ดำเนินกิจการบางอย่างขณะที่ดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่งภายในระยะเวลาสองปี (เว้นแต่คู่สมรสดำเนินกิจการนั้นอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง) ดังนี้

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126

1. เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี
 2. เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น
- ทั้งนี้ หากเจ้าพนักงานของรัฐที่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นดังกล่าว ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126 (ต่อ)

3. รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอนจากรัฐ หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ดำเนินกิจการในลักษณะดังกล่าวในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น
- ทั้งนี้ หากเจ้าพนักงานของรัฐที่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นดังกล่าว ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126 (ต่อ)

4. เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้าง ในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของ ผลประโยชน์ของธุรกิจเอกชนนั้นอาจขัดแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือ กระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ลักษณะกิจการที่ต้องห้ามมาตรา 126 (ต่อ)

คู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตามมาตรา 126

นอกจากคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ยังหมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่ กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐและมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกันกับเจ้าพนักงานของรัฐ โดยมีบุคคล ในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบว่าเป็นการอยู่กินเป็นสามีภริยากันตามประเพณี
2. เจ้าพนักงานของรัฐแสดงให้เห็นปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยา หรือมีพฤติการณ์เป็นที่ รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะดังกล่าว
3. บุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐ และต่อมาได้จดทะเบียนหย่าขาดจาก กันตามกฎหมาย แต่ยังปรากฏหรือมีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีหรือ ภริยากัน

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา 127 ได้กำหนดห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด **เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน หรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน** ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ตำแหน่งที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามมาตรา 126 (4)

1. กรรมการ ป.ป.ช.
2. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
3. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
4. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ได้แก่ นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา
5. ผู้บริหารท้องถิ่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร, นายกเมืองพัทยา, นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด, นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามความในมาตรา 126 พ.ศ. 2563)

ลักษณะและองค์ประกอบมาตรา 126

การกระทำของเจ้าพนักงานของรัฐ

1. การเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
2. การเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ
3. การรับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน รวมถึงการเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือเป็นหุ้นส่วนในบริษัทที่รับสัมปทานหรือได้ทำสัญญาในลักษณะดังกล่าว
4. การเข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชนในฐานะกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้าง

ลักษณะและองค์ประกอบมาตรา 126

ความสัมพันธ์

1. เชิงบริหาร โดยเป็นผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ตัวแทน ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือของนิติบุคคลที่มีการกระทำกับเทศบาล
2. เชิงทุน โดยเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดซึ่งสามารถครอบงำการจัดการบริษัทได้
3. ระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา หรือความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร เป็นต้น

ผลของการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา 126 และ 127

1. กรณีทำการฝ่าฝืนมาตรา 126 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
2. กรณีคู่สมรสดำเนินกิจการที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 126 ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐนั้นรู้เห็นยินยอมด้วย เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
3. กรณีทำการฝ่าฝืนมาตรา 127 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามมาตรา 128

มาตรา 128 “ห้าม” มิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

หลักการสำคัญของมาตรา 128

“ห้าม” เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จาก
ผู้ใด ซึ่งองค์ประกอบของกฎหมายมีดังนี้

1. เป็นเจ้าพนักงานของรัฐตามมาตรา 4
2. ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น ของขวัญ อุปกรณ์
เครื่องใช้ บัตรของขวัญ บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการ การรับความบันเทิง การรับบริการ
ที่พัก การรับบริการโดยไม่คิดค่าบริการหรือลดค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่น หรือสิ่งอื่นใดใน
ลักษณะเดียวกัน
3. ผู้ใด คือ บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

หลักการสำคัญของมาตรา 128

4. ข้อยกเว้นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- กล่าวคือ สามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ในกรณีดังต่อไปนี้
- รับได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ
 - รับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ (ประเพณีหรือฐานานุรูป)
 - รับโดยธรรมจรรยาจากบุคคลซึ่งไม่ใช่ญาติ (มูลค่าไม่เกินสามพันบาท)
 - รับโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ (มีความจำเป็นต้องรับ)

รับได้อย่างไร? ภายใต้เงื่อนไขอะไรบ้าง?

หลักการสำคัญของมาตรา 128

4. ข้อยกเว้นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

(1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าที่พัก ค่าพาหนะในการเดินทางไปราชการ และค่าสมนาคุณวิทยากร เป็นต้น

(2) รับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามฐานานุรูป เช่น บิดามารดาให้บุตร บุตรให้บิดามารดา หรือลูกพี่ให้หลาน ทั้งนี้ ตามหลักความสามารถที่จะให้ทรัพย์สินและสมควรแก่ฐานะของผู้ให้

(3) รับโดยธรรมจรรยา คือ รับจากบุคคลซึ่งไม่ใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าไม่เกินสามพันบาท เนื่องในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ หรือรับในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป เช่น ส่วนลดจากการซื้อรถยนต์

หลักการสำคัญของมาตรา 128

5. รับโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

(1) ต้องเป็นกรณีที่ได้รับมาโดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

(2) กรณีตาม (1) ต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ เพื่อวินิจฉัยเหตุผลหรือความจำเป็น

6. บทกำหนดโทษ

ฝ่าฝืนมาตรา 128 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท และให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือในการยุติธรรม

๖ การต่อต้านการติดสินบน (Antibribery Management Systems)

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ระบุว่า “การติดสินบน เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เกิดการคอร์รัปชัน เพราะเป็นการนำเสนอสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ในรูปแบบของเงินหรือสิ่งตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคล หรือองค์การธุรกิจ ทั้งโดยตรงหรือทางอ้อม เพื่อแลกเปลี่ยนหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ”

ในขณะที่มีข้อมูลจากธนาคารโลกประเมินว่า ในแต่ละปีมีองค์กรธุรกิจกว่า 50% จ่ายเงินเพื่อติดสินบนปีละ 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 3% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมโลก ซึ่งจะสร้างปัญหามากมาย ไม่ใช่เพียงความน่าเชื่อถือขององค์กรเท่านั้น แต่เป็นปัญหาความไม่เป็นธรรมในการดำเนินธุรกิจ การพัฒนาการแข่งขันของประเทศ และเป็นอุปสรรคในการแก้ปัญหาความยากจนโลกด้วย ทำให้สหประชาชาติ (UN) และองค์การเพื่อการร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) ได้จัดการประชุมเพื่อหาวิธีปราบปรามและป้องกันการติดสินบน

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2559 องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization: ISO) ได้ประกาศใช้มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 - Antibribery Management Systems ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ให้แนวทางในการจัดทำ ดำเนินการ การรักษาไว้ ตลอดจนการปรับปรุงระบบการจัดการป้องกันการติดสินบน และเป็นมาตรฐานที่สามารถขอการรับรองจากหน่วยรับรอง (Certification Body) เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการลดความเสี่ยงด้านการทุจริตติดสินบนจากกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรไม่แสวงหากำไร เป็นระบบการจัดการป้องกันการติดสินบนที่ช่วยให้ผู้บริหาร ตลอดจนผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรมีความมั่นใจว่า องค์กรมีการดำเนินงานที่ดี และเหมาะสม เพื่อป้องกันการทุจริตติดสินบน องค์กรสามารถนำมาตรฐานนี้เป็นเงื่อนไขในการดำเนินโครงการ หรือทำธุรกิจกับคู่ค้าทางธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

กฎหมายป้องกันการติดสินบนข้ามชาติต่างประเทศ หรือ US Foreign Corrupt Practices Act (FCPA) ของสหรัฐอเมริกา และ UK Antibribery Act ของสหราชอาณาจักร มีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ยิ่งทำให้บริษัทไทยต้องมีมาตรการในการต่อต้านและปราบปรามการติดสินบนอย่างเข้มงวด และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล บริษัทไม่สามารถปิดความรับผิดชอบ หรือผลภาระรับผิดชอบไปยังพนักงาน หรือคู่ค้าภายนอกได้ แต่ต้องมีระบบการจัดการในเรื่องนี้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

มาตรฐาน ISO 37001 ช่วยให้องค์กรสามารถนำนโยบายการต่อต้านการติดสินบนไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม การมอบหมายให้มีผู้ดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย การฝึกอบรม การประเมินความเสี่ยง รวมถึงการตรวจสอบสถานะโครงการและคู่ค้า การนำมาตรการควบคุมดูแลด้านการเงินและธุรกรรมมาใช้ ตลอดจนการวางระบบการรายงานและขั้นตอนการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

อ้างอิง: https://www.thaicssr.com/2016/11/blog-post_4.html

การจัดการต่อต้านการติดสินบน ISO 37001 (ต่อ)

เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2566 คณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สว (กมธ 2) 0010/4743 เรื่อง “ข้อเสนอแนะเร่งด่วนต่อรัฐบาลในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยเสนอเร่งรัดการประกาศและนํานโยบายต่อต้านการติดสินบนไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี และผู้บริหารหน่วยงานทุกหน่วยงานในทุกระดับ ต้องเป็นแบบอย่างและประกาศนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบน มีการนํานโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

บทกำหนดโทษ

มาตรา 176 ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าว **ไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น** นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

บทกำหนดโทษ (ต่อ)

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความรวมถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้นไม่ว่าจะมีหน้าที่และอำนาจในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)

หลักการสำคัญ

1. เป็นมาตรการที่สำคัญในการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส อันจะนำไปสู่การป้องกันการทุจริต
2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้รับทราบสถานะในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของตนเอง แล้วนำไปปรับปรุงพัฒนา
3. นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบริหารงานหน่วยงานภาครัฐภายใต้การกำกับดูแล

การประเมินเก็บข้อมูลจากสามส่วน

ส่วนที่ 1 “วัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน” ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในหน่วยงานทุกระดับ ที่มีการปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี (ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2566) สะท้อนความรู้และความคิดเห็นในห้าเรื่อง คือ 1. การปฏิบัติหน้าที่ 2. การใช้งบประมาณ 3. การใช้อำนาจ 4. การใช้ทรัพย์สินของราชการ และ 5. การแก้ไขปัญหาการทุจริต

ส่วนที่ 2 “วัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก” เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกหน่วยงานสะท้อนความรู้และความคิดเห็นในสามเรื่อง คือ 1. คุณภาพการดำเนินงาน 2. ประสิทธิภาพการสื่อสาร และ 3. การปรับปรุงระบบงาน

ส่วนที่ 3 “วัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ” ในสองเรื่อง คือ 1. การเปิดเผยข้อมูล เช่น การบริหารงานและการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น 2. การป้องกันการทุจริต ได้แก่ การป้องกันการทุจริตในการเรียกรับสินบน และการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส

บทบาทในการประเมิน : ผู้บริหาร

- 1 ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่การเป็นองค์กรธรรมาภิบาล และรัฐบาลดิจิทัล
- 2 มอบหมาย ถ่ายทอด สั่งการ กำกับ ชัดเจน ครอบคลุมทุกหน่วยงานภายใน
- 3 ตรวจสอบรับรองข้อมูลการตอบผ่านบทบาทประธานคณะทำงานประเมิน ITA ของหน่วยงาน

บทบาทในการประเมิน : ผู้ประสานงาน ITA

- 1 การติดตามข่าวสารการประเมินในแต่ละรอบปีงบประมาณผ่านช่องทางออนไลน์ ITAS
- 2 การศึกษาคู่มือการประเมินเป็นประจำทุกปี และประสานความร่วมมือพัฒนาจากส่วนงานภายใน
- 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ IIT/EIT ผ่านบทบาทการเป็นแอดมินและนักประชาสัมพันธ์

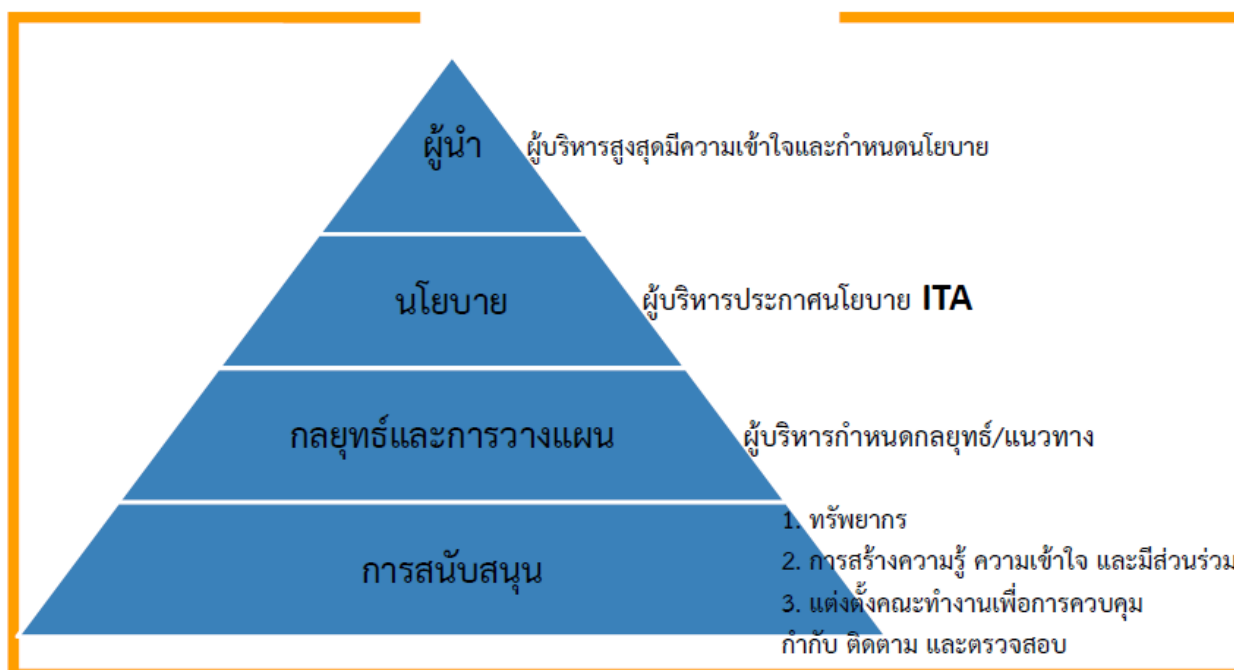
บทบาทในการประเมิน : เจ้าหน้าที่ ภายในองค์กร

- 1 การศึกษาแนวคิดการพัฒนาภาครัฐในมิติต่าง ๆ ผ่านกรอบการประเมิน ITA
- 2 ค้นหาแนวทางการพัฒนากระบวนการทำงานที่เหมาะสมกับหน่วยงานและสอดคล้องกับ ITA
- 3 ร่วมสะท้อนภาพความเป็นจริงขององค์กร ในด้านการบริหารงาน/เงิน/คนผ่านการตอบ IIT

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาภาครัฐ
ผ่านกรอบการประเมิน ITA

จากการถอดบทเรียนที่ผ่านมา
กล่าวได้ว่าความสำเร็จจะเกิดได้จาก
การมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร
และบทบาทที่จริงจังของ “ผู้บริหาร”
ในการควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบ

เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร

“...คนเรา ถ้าพอในความต้องการ

ก็มีความโลภน้อย

เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย

ถ้าทุกประเทศมีความคิด-อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ-

มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง

หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง

ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็ออยู่เป็นสุข...”

(๔ ธ.ค. ๒๕๔๑)

หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

S sufficient พอเพียง

T transparent โปร่งใส

R realize ตื่นรู้

O onward มุ่งไปข้างหน้า

N knowledge ความรู้

G generosity ความเอื้ออาทร

แหล่งที่มา

หลักสูตร : STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

บรรยายโดย :

นายอนิวัต โพธิ์ประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงาน ป.ป.ช.

นางธนกร ฉิมพัต ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารสินทรัพย์ กองคลัง กรมพัฒนาที่ดิน

นายมีชัย โอน ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ช.

สถาบัน/หน่วยงาน/ระบบ : กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน

รูปแบบหลักสูตร : บรรยาย

ช่วงเวลาการฝึกอบรม : มกราคม 2566